

Estonia - Tunisia - Türkiye

2021 Yılı Türkiye'de Kamu Sağlık Sigortası Harcamalarının Değerlendirilmesi

MAYIS 2022

2021 Yılı Türkiye’de Kamu Sağlık Sigortası Harcamalarının Değerlendirilmesi

ECONiX Araştırma

Bu rapor, Türkiye, Doğu Avrupa, Kuzey Afrika, Orta Doğu ve Batı Asya’da kamu ve akademik kurumlar, ilaç, tıbbi malzeme ve sağlık hizmet sunucuları için Pazar erişim, sağlık ekonomisi, medikal ve iş geliştirme dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere ihtiyaca özel araştırma, analiz ve danışmanlık hizmetleri sunmakta olan ECONiX Araştırma Analiz ve Danışmanlık A.Ş. Tarafından hazırlanmıştır.

Araştırmacılar : Filiz Öztürk, Ekin Begüm Karahan

Danışmanlar : Dr. Güvenç Koçkaya, Prof. Dr. Zafer ÇALIŞKAN

Tasarım ve Dizgi : Ahmet Tolga Özdemir

ECONiX Araştırma Analiz ve Danışmanlık A.Ş.

Türkiye Ofisi : Etiler Mh. Seher Yıldızı Sk. No:23/9 Beşiktaş, İstanbul, **Türkiye**

Türkiye AR&GE Ofisi : Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Teknopark N:165 Atakum, Samsun, **Türkiye**

Avrupa Ofisi : Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Tornimäe tn 5, **Estonia**

Tunus Ofisi : Lot B17, Centre urbain Nord, Tunis, **Tunisia**

Mail : hello@econix.net

Telefon : +90 850 255 19 34

www.econix.net / www.econalix.net

Her hakkı saklıdır. İzinsiz çoğaltılamaz, dağıtılamaz ve amacı dışında kullanılamaz.
ECONiX Araştırma Analiz ve Danışmanlık A.Ş. & ECONiX Consulancy OÜ 2022

KÜNYE : ECONiX Araştırma Raporları, 2021 Yılı Türkiye’de Kamu Sağlık Sigortası Harcamalarının Değerlendirilmesi, Mayıs 2022 Samsun, Türkiye

%21,15

2021 yılında GSS prim gelirlerinin giderlere göre %21,15 fazla olduğu bulunmuştur.

%20,83

2021 yılında, 2020 yılına göre SGK tarafından ödenen hastane müracaat sayılarında %20,83 oranında artış görülmektedir.

%18,81

2021 yılında, 2020 yılına göre SGK tarafından ödenen ilaç reçete sayıları %18,81 oranında artmıştır.

%51,58

SGK Genel Sağlık Sigortası toplanan prim ve harcamaları arası bütçe fazlası 13.075.616.000 ₺ olurken, 2020 yılına göre 2021 yılında %51,58 azalış olmuştur.

%14,66

2021 yılında SGK Genel Sağlık Sigortası prim gelirleri 146.396.951.053 ₺ olmuştur ve toplanan primler 2020 yılına göre %14,66 artış göstermiştir.

AMAÇ & YÖNTEM

econix

Bu araştırmanın amacı, 2021 yılında Türkiye’de kamu sağlık sigortasını kapsayan Sosyal Güvenlik Kurumu, Genel Sağlık Sigortası bütçelerinde ve bütçelerini etkileyen hastaneye yapılan müracaat sayılarında, müracaat fatura tutarlarında, reçete sayılarında ve reçete fatura tutarlarında meydana gelen değişimin analiz edilmesidir.

Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine, sgk.gov.tr’de ve muhasibat.hmb.gov.tr’de yer alan istatistik verilerinden ulaşılmıştır.

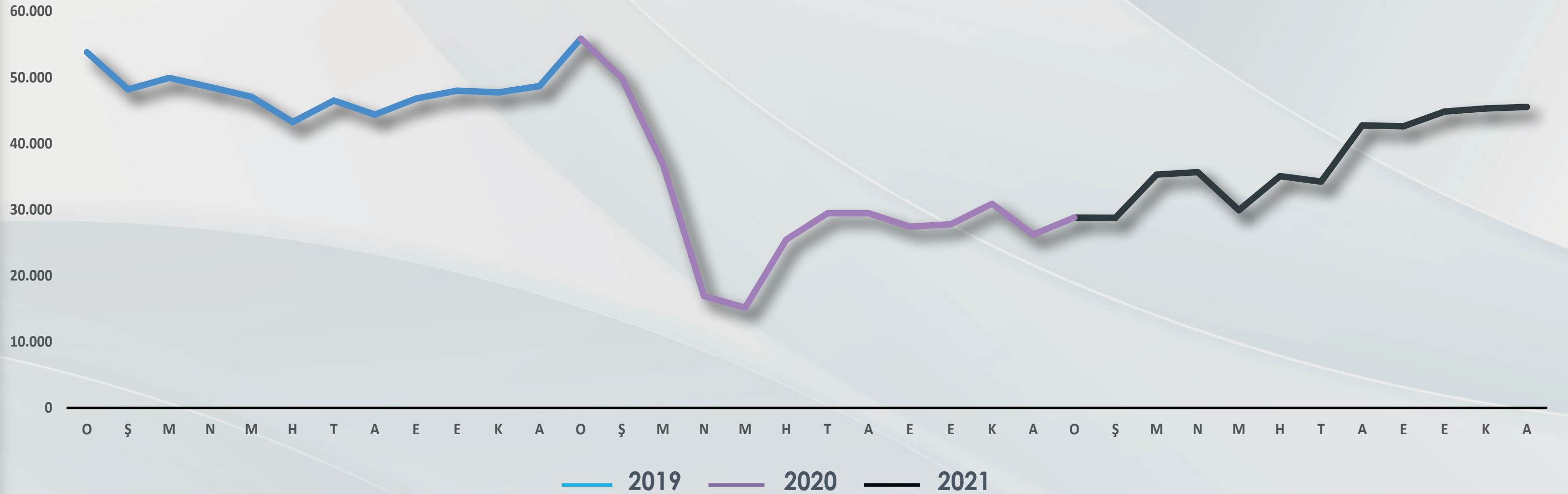
Ulaşılan veriler ile Microsoft Office 360 Excel programı kullanılarak tanımlayıcı analizler yapılmıştır.

Yapılan analizler uzmanlar tarafından yorumlanmıştır.

BULGULAR

econix

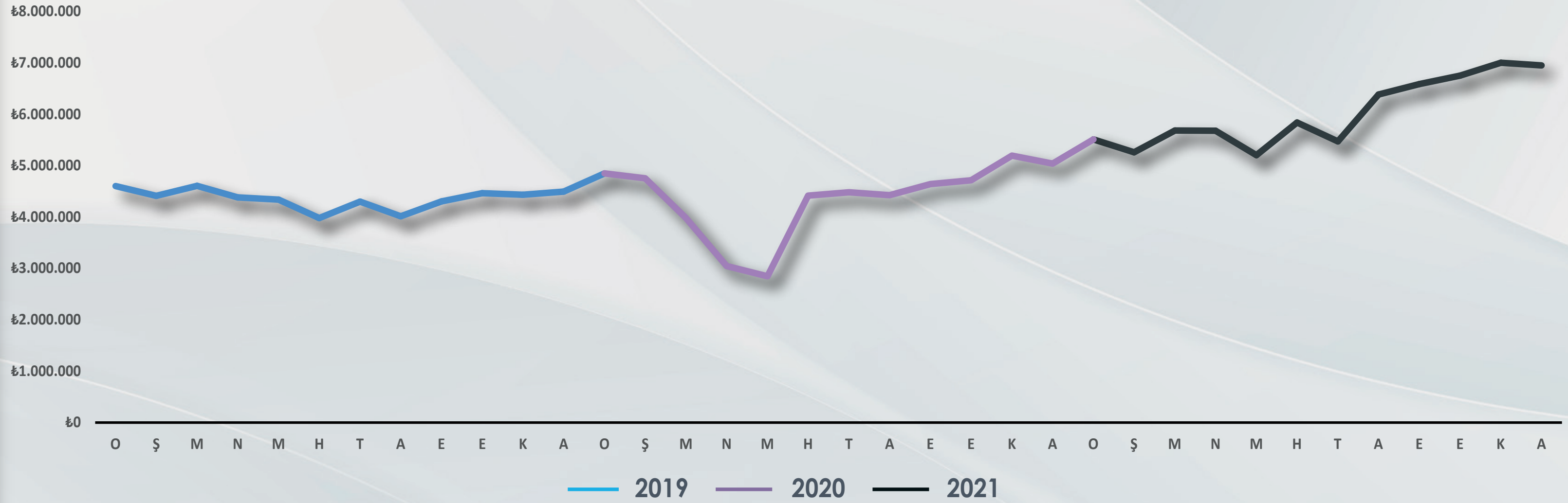
2019, 2020 ve 2021 Yılı Aylara Göre Müracaat Sayılarının Değişim Grafiği

2019, 2020 ve 2021 yılı aylara göre müracaat sayılarının değişim grafiğinde, 2020 yılında Covid-19 pandemi döneminin ülkemizde başladığı tarih olan Mart ayı itibariyle hastane müracaat sayılarında büyük oranda düşüş görülmektedir.

2021 yılı itibariyle pandemi döneminin ülkemizde görülen etkilerinin hafiflemesi ile birlikte hastaneye yapılan müracaat sayılarında artış gözlenmektedir. Ancak 2021 yılı aylık müracaat sayıları 2019 yılı aylık müracaat sayılarından daha düşük gerçekleşmiştir.

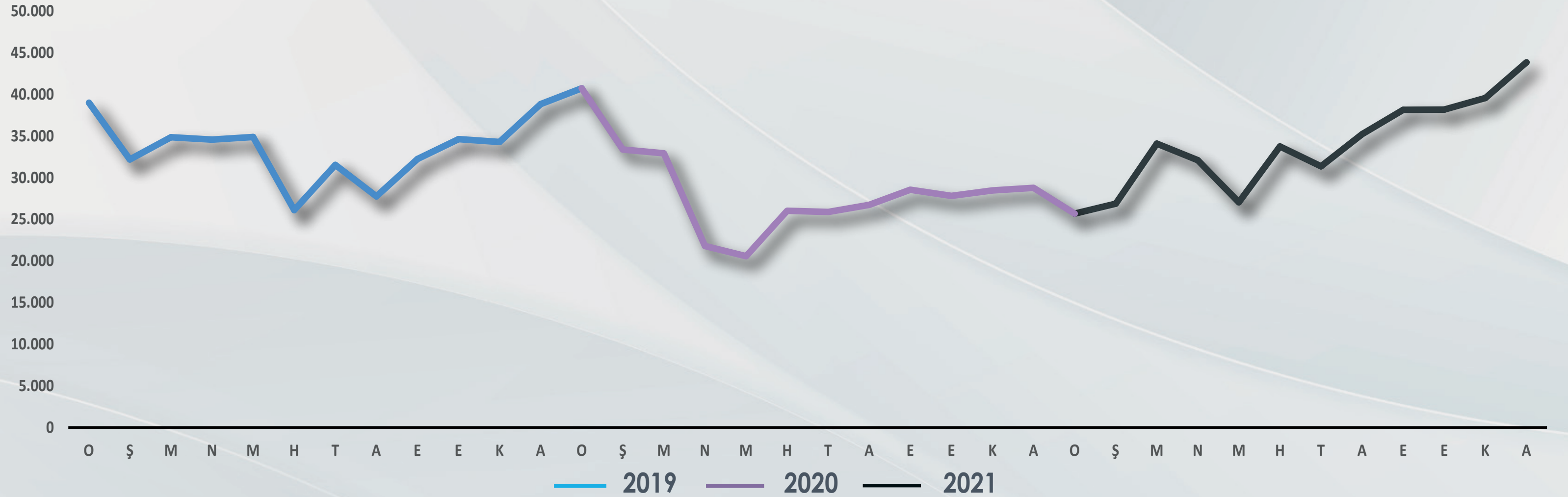
2019, 2020 ve 2021 Yılı Aylara Göre Müracaat Fatura Tutarlarının Değişim Grafiği

2019, 2020 ve 2021 yılı aylara göre müracaat faturalarının değişim grafiğinde, 2019 yılına ait verilerde dalgalanma söz konusu değilken, müracaat sayılarındaki değişim grafiğinde görülen dalgalanma gibi, 2020 yılı Mart ayından itibaren hastaneye yapılan müracaat fatura tutarlarında belirgin bir düşüş görülmektedir.

Pandemi dönemi etkilerinin hafiflemesi, Sağlık Uygulama Tebliğinde yapılan düzenlemelerin etkileri ile 2021 yılı boyunca aylık ve yıllık olarak bakıldığında müracaat sayılarının aksine müracaat toplam fatura tutarlarında artış görülmektedir.

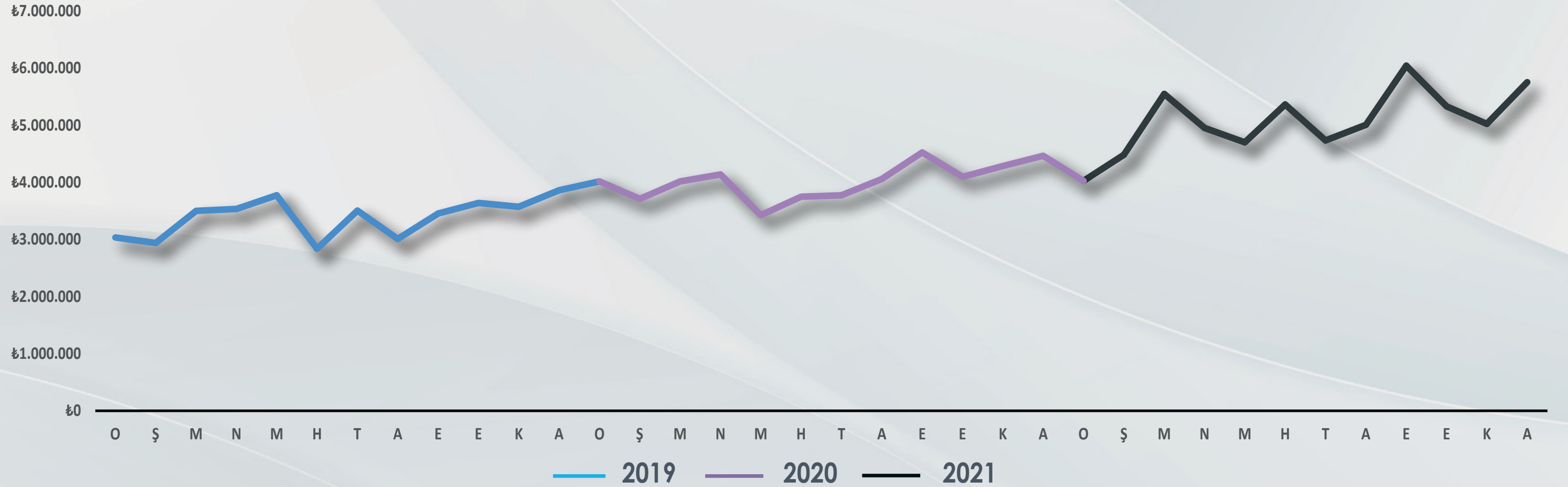
2019, 2020 ve 2021 Yılı Aylara Göre Reçete Sayılarının Değişim Grafiği

2019, 2020 ve 2021 yılı aylara göre reçete sayıları değişim grafiğinde, 2019-2020 yılları arasında Ocak ve Şubat ayı verileri birbirine benzerlik gösterirken, pandemi döneminin etkisi ile 2020 Mart ayı itibariyle düşüş görülmektedir. 2021 yılı Ocak, Şubat ve Mart ayı reçete sayılarında 2019 ve 2020 yıllarına kıyasla gerileme devam etmiştir.

2021 yılı Temmuz ayı pandemi döneminin etkilerinin de azalması ile birlikte reçete sayılarında artış görülmektedir. Ancak 2021 yılında SGK'nın rapor sürelerini uzatması ve kronik hastalığa sahip bireylerin reçetesiz ilaç temin etme hakkına sahip olması gibi nedenlerle 2021 yılında reçete sayısı aylık bazda 2019 yılındaki seviyeye ulaşamamıştır.

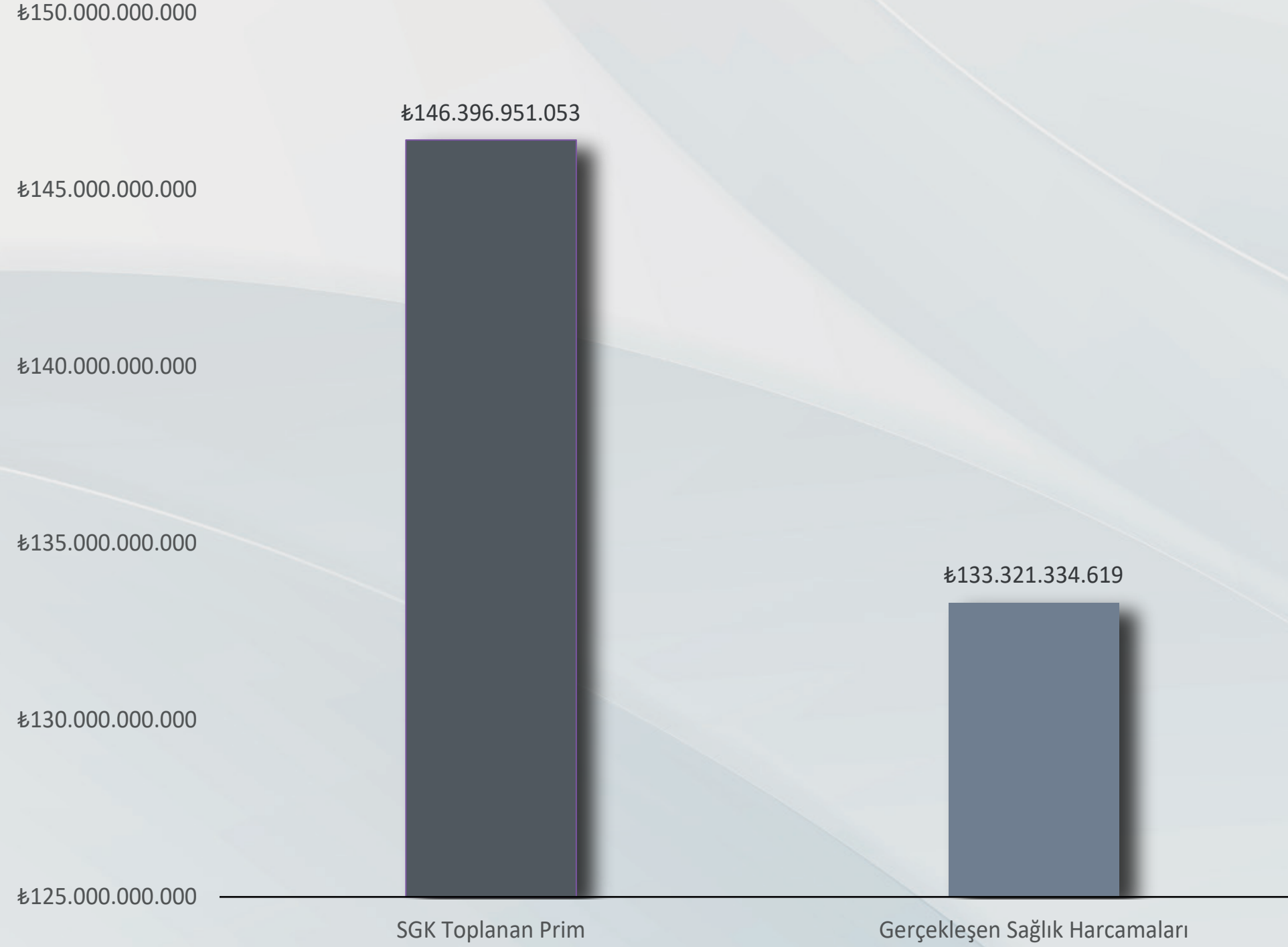
2019, 2020 ve 2021 Yılı Aylara Göre Reçete Fatura Tutarının Değişim Grafiği

2019, 2020 ve 2021 yılı aylara göre reçete fatura tutarı değişim grafiğinde, 2019-2020 yılları arasında Mart ayından itibaren reçete sayılarında olduğu gibi belirgin bir dalgalanma görülmemekle birlikte 2020 yılının ikinci yarısında reçete fatura tutarında artış görülmektedir. Bu durum kronik hastalığa sahip bireylerin rapor sürelerinin uzatılması sebebiyle ilaç temininin kolaylaşmasından kaynaklanmış olabilir.

Reçete sayısında düşüş olmasına rağmen, fatura miktarındaki artış devam etmiştir. Her yıl başında yapılan ilaç sabit Avro kuru güncellemesi göz önüne alındığında 2021 yılı Ocak ayı itibariyle ilaç harcamaları artış göstermeye başlamış ve yıl sonuna kadar devam etmiştir.

2021 YILI SGK BÜTÇESİ

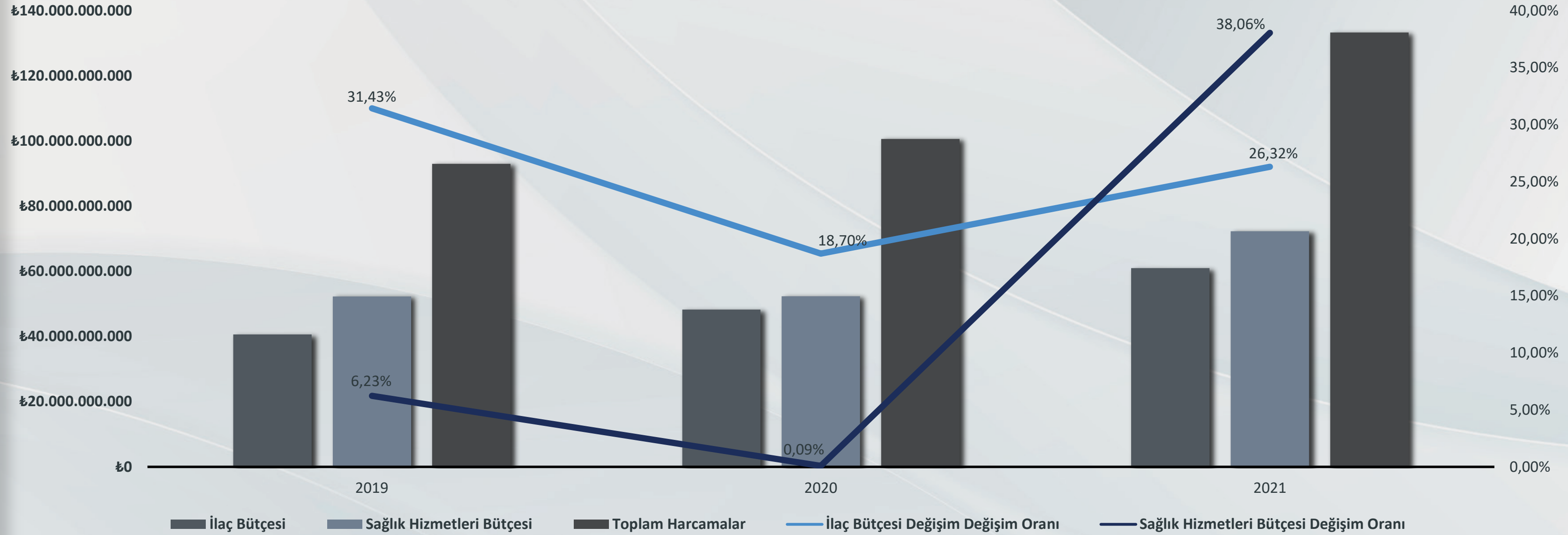

SGK 2021 yılı için ilaç bütçesinden (58.1 milyar TL) 2.8 milyar TL daha fazla, sağlık hizmetleri bütçesinden ise (98.7 milyar TL) 26.3 milyar TL daha az harcama yaptığı gözlenmiştir. 2021 yılı için SGK bütçesi ₺156.000.000.000 olarak belirlenmiştir.

2021 yılında Genel Sağlık Sigortası Prim gelirleri ₺146.396.951.053, SGK'nın gerçekleşen harcaması ise ₺133.321.334.619 olmuştur.

SGK Genel Sağlık Sigortası, 2021 yılında ₺13.075.616.343 bütçe fazlası vermiştir.

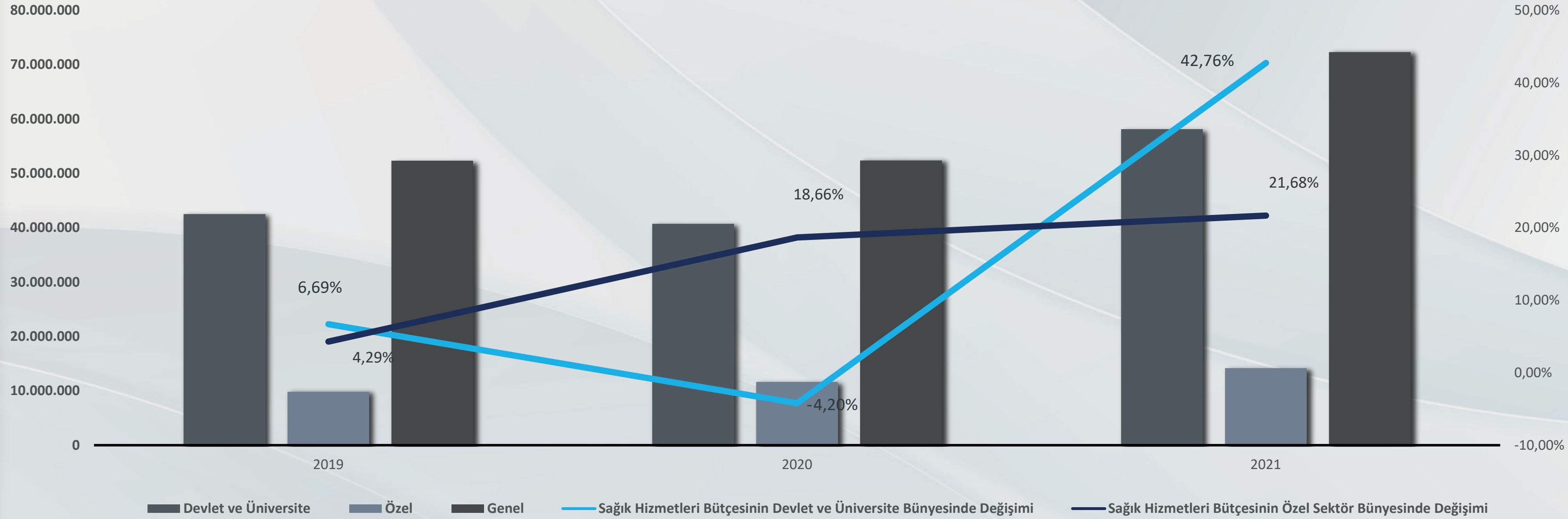
Yıllara Göre İlaç ve Sağlık Hizmetleri Bütçe Değişimleri (%)

SGK 2021 yılı için ilaç bütçesinde planlanandan (58.1 milyar TL) 2.8 milyar TL daha fazla, sağlık hizmetleri bütçesinde ise planlanandan (98.7 milyar TL) 26.3 milyar TL daha az harcama yapıldığı gözlenmiştir.

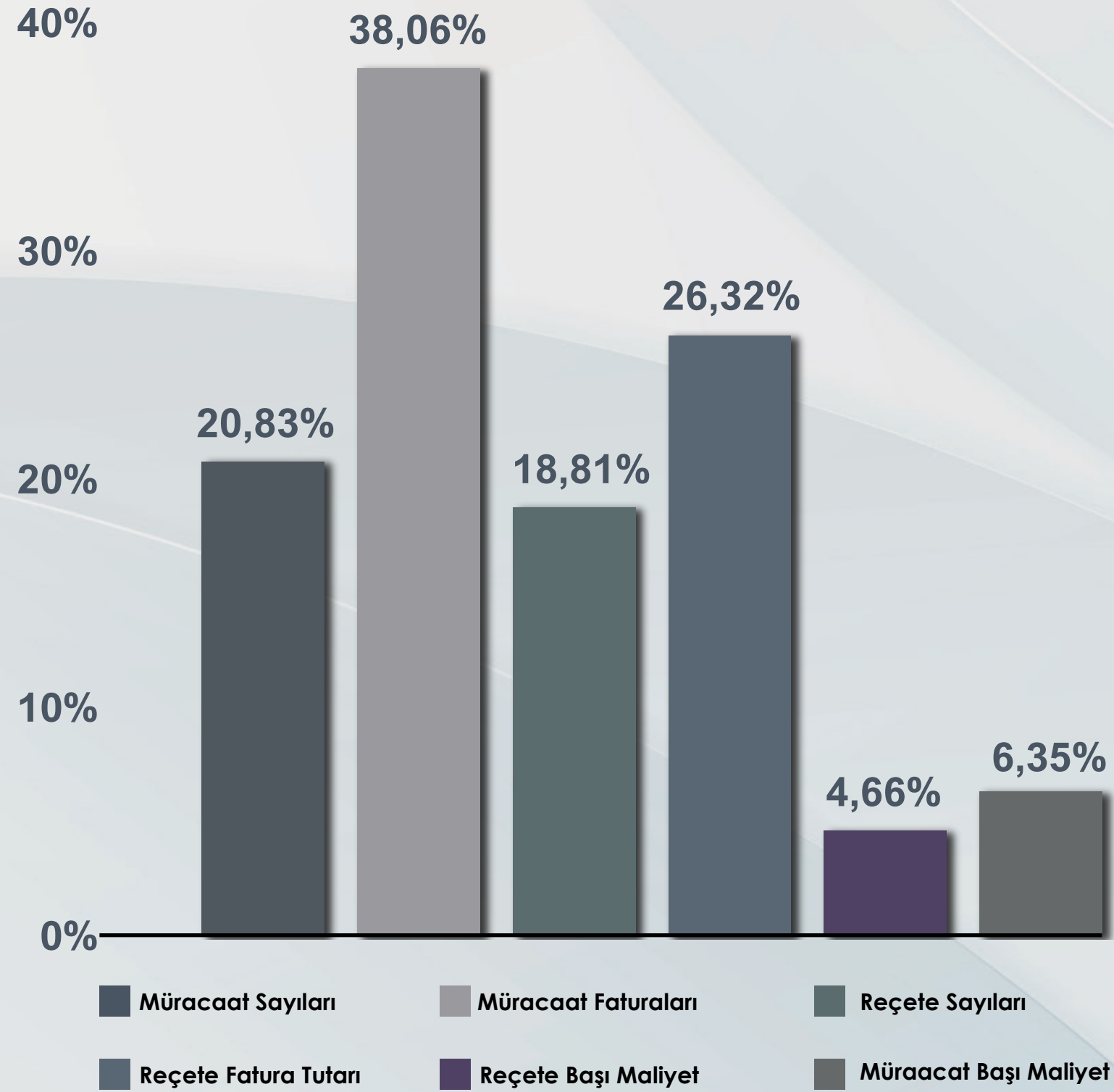
2021 yılında ilaç bütçesinden 60.9 milyar TL ve sağlık hizmetleri bütçesinden 72.3 milyar TL harcama yapılmıştır. Bir diğer ifade ile 2021 yılında ilaç bütçesinde bir önceki yıla göre %26,32 civarında bir artış yaşanırken, sağlık hizmetleri bütçesinde %38,06 oranında artış olmuştur.

Yıllara Göre Sağlık Hizmetleri Bütçesinin Sektörel Değişimleri (%)

Sağlık hizmetleri bütçesindeki değişim incelendiğinde, Covid-19 pandemi döneminin etkilerini yitirmesiyle birlikte en çok artışın (%42,76) Covid-19 tedavi hizmetlerinin verildiği ve bu nedenle başvuruların 2020 yılında azaldığı üniversite ve devlet hastanelerinde olduğu görülmektedir. Özel hastanelerde harcanan bütçenin bir önceki yıla göre benzer şekilde ortalama %21,68 oranında artış gösterdiği gözlenmektedir.

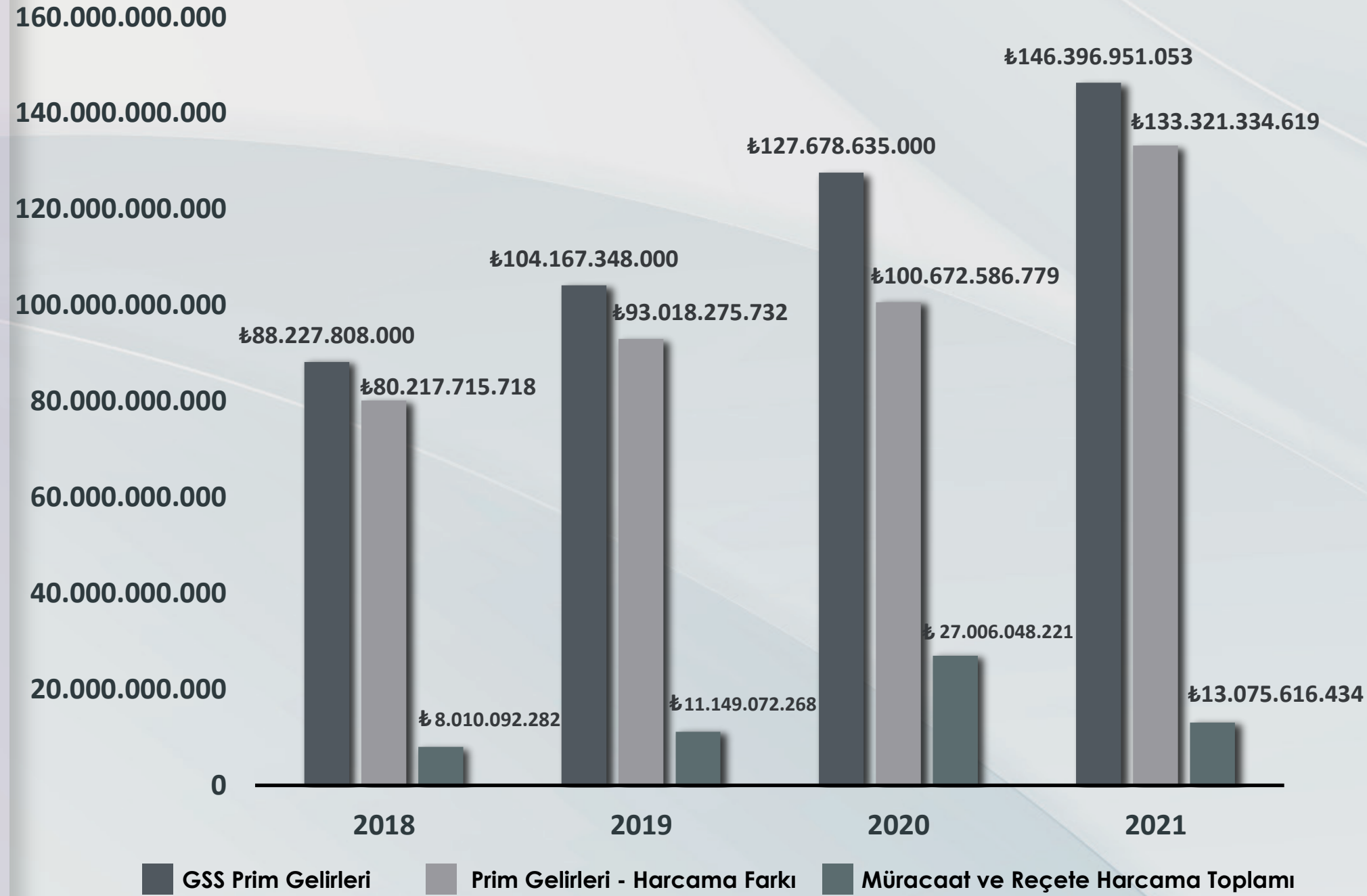
2020-2021 Müracaat & Reçete Sayı ve Fatura Değişimleri (%)

2020 yılından 2021 yılına geçildiğinde müracaat sayılarında %20,83 oranında artış yaşandığı görülmektedir. Müracaat fatura tutarında ise %38,06 oranında artış görülmektedir.

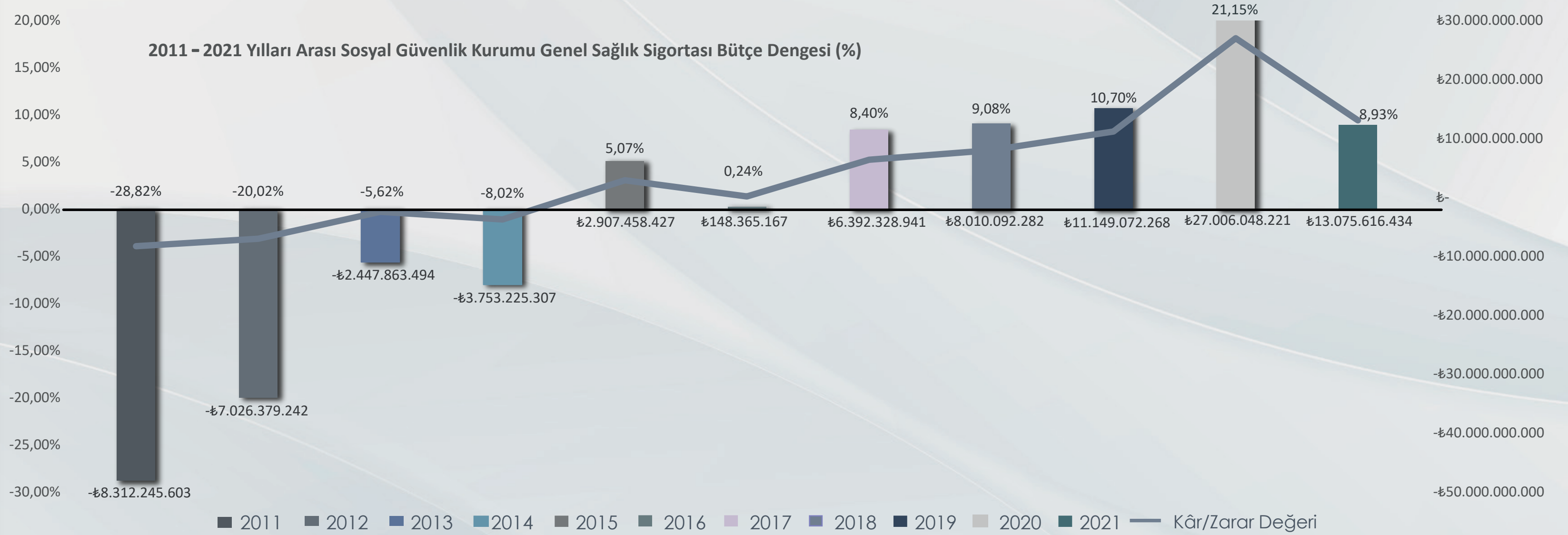
Reçete sayılarında %18,81 ve reçete fatura tutarında %26,32 oranında artış görülmektedir. Bu durumda reçete başı maliyet %4,66 oranında artmıştır.

Yıllara Göre SGK GSS Prim Gelirleri ile Müracaat ve Reçete Harcama Karşılaştırması

2020 yılı pandemi döneminde GSS prim gelirleri ve harcamaları arasında gerçekleşen fark bir önceki yıla göre beklenen değerin üzerinde artarak 27 milyar TL bütçe fazlası oluştururken 2021 yılında bu değer sağlık hizmetleri kullanımının normal seyrine dönmesi ile birlikte toplamda 13 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Yıllara Göre SGK GSS Prim Gelirleri Kâr/Zarar Değişimi (%)

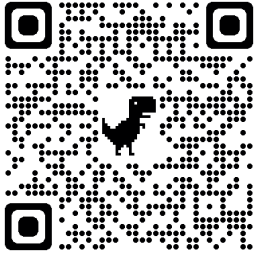
Yıllara göre SGK GSS toplanan prim ve yapılan sağlık harcamaları değerlendirildiğinde 2015 yılına kadar bütçe açığı verildiği görülmektedir. 2015 yılı itibariyle SGK GSS'nin bütçe fazlası verdiği gözlenmiştir. Özellikle 2020 yılında Covid-19 etkisi ile birlikte en yüksek bütçe fazlasına ulaşılmıştır.

Ofisler

Etiler Mh. Seheryıldızı Sk. No:23/9 Beşiktaş, İstanbul, Türkiye

Harju maakond, Kesklinna linnaosa, Tornimäe tn 5 Tallinn 10145, Estonya

26 Avenue Mohamed Abdelwaheb, Tunis 2092, Tunus

Araştırma ve Geliştirme Merkezi

Samsun OMÜ Atakum Yerleşkesi Teknopark
Atakum, Samsun, Türkiye

+ 90 850 255 19 34

heor@econix.net

Estonia - Tunisia - Türkiye

www.econix.net